

מה מחכה למשק יום אחרי הבחירות? מה יקרה לשקל שלך? האם יהיה לך מקום עבודה? כמה מיסים תשלם? מה יהיה שכרך? צוות מומחים מנסה להשיב על כך על סמך ניתוח המצב הקיים והצהרות המערך והליכוד

הבוקר שאחרי

מה יקרה אם ישמור הליכוד על השלטון ביום? האם יימשך הקו הנוכחי, של שריהאוצר יורם ארידור? האם יהיה יעקב מרידור שריעל כלכלי שיכתוב מדיניות אחרת? ומה יקרה אם יגיע המערך לשילטון? האם תינתן לפרופסור חיים בן-שחר יד חופשית לביצוע תוכניותיו? האם התיאום בין שריהאוצר המיועד וסגנו, נפתלי בלומנטל, יהיה טוב מזה שהתגדה עד עתה, בראיונות שנתנו שניהם לעיתונות? מה יהיה שיעור האינפלציה? האם תתחדש הצמיחה במשק? האם תרד הריבית הגבוהה כדי כך? בכמה יעלו הלחם, הגבינה, הדלק, החשמל והמים? מה יקרה לשכר ומה יקרה למיסים? צוות "העולם הזה" בוחן כעמודים אלה את המצב הקיים

תקציב — אך האינפלציה דהרה בלי שלים לב לתאוריות של הכלכלנים "מרסני התקציב".

שכר:

100% הצמדה

או עיסקת חבילה

השכר הממוצע ירד ב-1980 ב-5.5% לעומת השכר ב-1979. חלקו של השכר בהכנסה הלאומית יורד בהדרגה מאז רייפורמת בן-שחר, וביתר-שאת מאז עליית הליכוד לשילטון. הנתונים הנוגעים ל-שכר מעוותים ומוטים כלפי מעלה, משום שריפורמת בן-שחר איפשרה לבעלי-הון ובעלי-עסקים רבים להירשם כ-"שכירים" לצורך חישוב המס, ו-"שכרם" הגבוה מגד את חשבון השכר הכללי.

● **הליכוד מבטיח שמירה על השכר הריאלי באמצעות תוספת-יוקר הצמודה ב-100%, ותוספות שכר לפי עליית התפוקה, בנוסף להתאמה דחופה יותר של מדרגות המס, שיבטיחו כי גם השכר הפנוי לא יישחק.**

● **המערך מבטיח כי השכר הריאלי ישמר באמצעות התאמה מהירה של מדרגות המס (ראה סעיף מיסים), וכן על-ידי עיסקת חבילה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, שתבטיח את שמירת השכר הריאלי.**

● **העולם הזה:** יש להצמיד את השכר לאינפלציה, ולשלם תוספת-יוקר הצמודה ב-100% בכל חודש, ולא בכל שלושה חודשים. במקביל יש להתאים את מדרגות המס ונקודות הזיכוי. אך יש לדאוג גם לשיפור מעמדו של השכר בהכנסה הלאומית. היום מהווה ה"הוצאה לשכר כשליש ממחיר המוצר ה"סופי, ויש לדאוג כי השכר יעלה עד שיהווה מחצית ממחיר המוצר הסופי, כמו בארצות המתועשות במערב. זה יכול להיעשות על-ידי הורדת מחיר המימון (הריבית) והורדת חלקו של התינוך בלי העלאת רמת השכר וחלקו בתוצר הלאומי, לא ניתן להגביר את הביקוש המקומי ולהניע את גלגלי המשק.

מיסים:

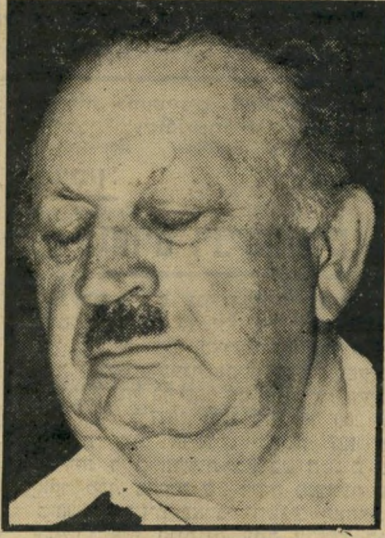
בעלי הכנסות נמוכות

יטל

בין 1976 ו-1980 עלה עול המיסוי על השכירים במידה ניכרת. ב-1976 נגבו מי השכירים 37% מכלל המיסים ששולמו ב-

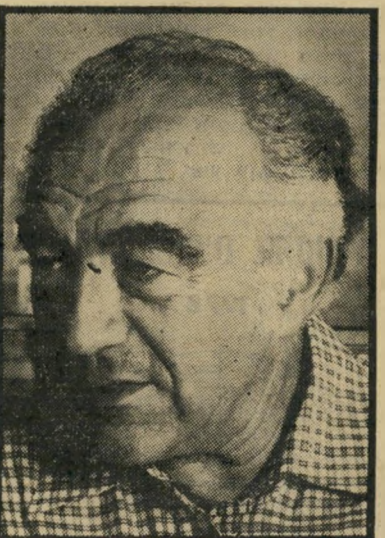
בן-שחר

ארידור

ארידור

בלומנטל

מלואו למדד, כדי לחלק כהלכה את ההכנסה הלאומית, ולמנוע דהירת מחירי רים שאיש לא יוכל כבר לשלם. זאת יש לעשות על-ידי רפורמה של המטבע, והטלת פיקוח כללי על המחירים ל-תקופה מוגבלת.

אין שחר לטענה שתקציב הממשלה הוא הגורם לאינפלציה. בשנים האחרונות היה למעשה קיפאון בגידול ה-

הלאומית, ולכן השפעתו גדולה. מי ש-מצביע על הצמדה כמקור הצרות, צריך לזכור שיש הצמדה כלפי מעלה, והצמדה כלפי מטה. הכנסות של קבוצות עצמאיים שונות צמודות כלפי מעלה, וכמוהן גם מניות הבנקים והריבית שהם נוטלים. לעומת זאת צמוד השכר רק ב-80% למדד. דהירת המדד תיפסק אם תחוסל ההצמדה כלפי מעלה, והשכר יוצמד ב-

התוצר הלאומי:

צמיחה או קיפאון?

התוצר הלאומי הגולמי מבטא את ערך כל הסחורות והשירותים המחליפים ידיים במשק במשך שנה. עליה או ירידה בתל"ג מבטאים את מצבו של המשק הלאומי — האם הוא צומח, שרוי בקיפאון או נסוג. מאז מלחמת יום-הכיפורים שורר, למעשה, קיפאון במשק הישראלי. ב-1980 חלה נסיגה של 1.1% בתל"ג.

● **הליכוד והמערך מבטיחים צמיחה כלכלית שתבטא בגידול בתל"ג. הצמיחה תושג על-ידי עידוד השקעות. הליכוד הוזה צמיחה של 2.8% ב-1981, ואילו המערך מבטיח כי הגידול בתל"ג יהיה 6% בשנה.**

● **העולם הזה:** בארץ יש תעשייה, חקלאות ומקורות מישקיים שאינם עובדים במלוא הקיטור, ביגלל מחסור בכוח-הקונה עממי מקומי. כלומר, אין ביקוש, ומשום כך לא יוצרים היצע כדי להפעיל את גלגלי המשק, יש להגדיל את הביקוש המקומי, בעיקר ה"עממי, זאת ניתן לעשות על-ידי העלאת שכר הריאלי, סיבסוד במקומות הנכרבים, ואי-קיצוץ בתקציבי הפיתוח.

המדד והאינפלציה:

עיסקת-חבילה

בשנת 1978 היתה האינפלציה בת 48%. ב-1979 הגיעה ל-111%, וב-1980 היה שיעור 133%. בארבעת חודשי כהונתו של יורם ארידור היה השיעור השנתי של האינפלציה 102%.

● **הליכוד מבטיח כי המגמה שתתמנה בתחילת כהונתו של שריהאוצר תחדש — תימשך, שם מציינים כי ב"תקופה המקבילה אשתקד — בחודשים פברואר עד מאי — היתה האינפלציה גבוהה יותר. הניסוח הרישמי של שיטת ארידור לבלמת המדד: "העלאות מתורבות במחירים, והוזלות בכל מקום שה"דבר אפשרי".**

● **המערך מבטיח להקטין את ה"אינפלציה לכדי מחצית משיעורה הנוכחי בתוך שנה. זאת על-ידי ריסון תקציב הממשלה ב-4% עד 5%, איחוד גביית המיסים, ביטול חלק מהסובסידיות, קיצוץ הביטחון וקיצוץ בתקציב ה"שירותים. המערך מבטיח גם עיסקת בין הממשלה, ההסתדרות והמע"ש, שתביא לבלמת עליית המחירים**

● **העולם הזה:** דהירת המדד בעת מכת ציבור מסויים, קטן למדי, יכול לקנות כל דבר ובכל מחיר. ציבור קטן זה מרכז בידו את רוב ההכנסה